

skal opbygges, og fordomme, også vore egne, skal nedbrydes. Men hvis alt dette ikke giver resultat, skal der ikke herske tvivl om, at Venstre mener, at det må få konsekvenser for samarbejdslandet eller den bistand, vi yder til det pågældende styre.

Vi vil ikke acceptere, at man går på kompromis med menneskerettighederne, heller ikke trosfriheden. En forudsætning for Venstres bistandspolitik er, at menneskerettighederne bliver overholdt. Vi vil ikke samarbejde med de stater, der undertrykker ytringsfriheden, tankefriheden eller trosfriheden. Vi vil ikke bruge danske skatteyderpenge på diktatorer. Hvis et styre ikke vil samarbejde og ikke vil arbejde på at indføre demokratiets frihedsrettigheder, skal det have konsekvenser for det pågældende styre. Vi vil derimod godt samarbejde med de kræfter i landene, som arbejder for demokrati, men så må det blive uden om styret, uden om diktatoren, uden om de korrupte.

Vi kan ikke acceptere, at mennesker undertrykkes, og vi kan ikke acceptere, at de fængsles, dræbes eller ydmyges for deres tros skyld. Det har vi set alt for ofte, og det finder stadig sted. Vi har også i dag hørt om eksempler på det fra denne talerstol.

Vi mener, regeringens redegørelse er for tynd. Der er alt for få konkrete oplysninger om, hvad man i virkeligheden gør, så derfor vil jeg bede udenrigsministeren om at komme herop på Folketingets talerstol og nævne nogle konkrete eksempler fra samarbejdslandene. Det er ikke nok med ord, og det er ikke nok med en historisk redegørelse. Den kan være nyttig nok, men vi må have konkrete bud på, hvad man gør fra regeringens side for at sikre, at det får konsekvenser, hvis man ikke vil opretholde og gennemføre arbejdet for menneskerettighederne, også religionsfriheden.

Eva Møller (KF):

Religionsfriheden er en af de fundamentale menneskerettigheder. Vi skal alle kunne tænke, tro og sige, hvad vi vil, men selvfølgelig under ansvar over for straffeloven.

Vi vil ikke og kan ikke acceptere ytringer, som opfordrer til mord, til masse mord, til blodofre, til voldtægt, til undertrykkelse af kvinder eller enhver anden form for grusomhed; heller ikke selv om dette sker som et led i rituelle handlinger, og folk mener, det er en del af deres religionsfrihed at måtte optræde på denne måde. Der er grænser for friheden. Det må aldrig komme

dertil, at nogles frihed bliver til andres ufrihed, og dette gælder også på religionsområdet.

Det Konservative Folkeparti lægger meget stor vægt på menneskerettighederne, herunder at religionsfriheden overholdes i de lande, som er vore programsamarbejdslande. Vi mener, det skal indgå som en helt klart parameter i den vurdering, som foretages af, hvem og hvad der skal gives støtte til, og vi mener lige så klart, at en krænkelse skal kunne føre til et brud med samarbejdslandet eller ophør af bistand.

Det er naturligvis klart, at når vi taler om religionsfrihed, og at vi ikke vil finde os i undertrykkelse af religionsfriheden, er vi også imod enhver anden undertrykkelse, enhver anden krænkelse. Det gælder altså ikke kun en undertrykkelse af kristne, det gælder lige så vel en undertrykkelse af muslimer, buddhister og for den sags skyld også mennesker, som har valgt ikke at have nogen religiøs overbevisning. Vi mener derfor også helt klart, at man aldrig må nå frem til en situation, hvor nogle mener, at f.eks. islamisk ret står over menneskerettighederne. Fundamentale muslimer må ikke forfølge alle andre troende.

Jeg vil også nævne Kina som et eksempel. Her oplever vi fortsat, at man frygter religionen, og derfor forfølger man tibetanerne og blander sig i deres ret til selv at bestemme, hvem der skal være lama, osv. Man forfølger også Falun Gong-sekten, og vi vil ikke acceptere disse krænkelse af religionsfriheden. I den forbindelse kan jeg dog glæde mig over, at der efter kommunistens sammenbrud atter er religionsfrihed i de østeuropæiske lande, så det kan altså lykkes; det kan gå den rigtige vej.

Vi giver i Danmark bistand til fremme af demokrati og menneskerettigheder, også til Kina, og jeg kunne godt helt specielt tænke mig at høre, om udenrigsministeren mener, vi får nok ud af den bistand, vi giver på dette område. Jeg har ganske vist noteret mig i dagspressen, at udenrigsministeren mener, at vi kun skal give bistand, hvis man ændrer på forholdene, hvis man flytter holdninger. Men mener ministeren, at der flyttes holdninger i Kina i en sådan grad, at man nærmer sig at opfylde kravet om religionsfrihed?

Jeg har også noteret mig, at bistandsministeren mener, at hvis vi stiller for stærke krav, så kan vi kun give bistandshjælp til Sverige, og det kan vel omvendt heller ikke være meningen, ikke fordi jeg ikke holder af vort broderfolk i Sverige, men bistandshjælp er vel ikke for dem?